



ASIA

KALASTUSRAJOITUKSET KUOLIMON NIERIÄKANNAN SEURANTARYHMÄN EHDOTUKSEN POHJALTA

TAUSTAA

Saimaannieriä jäi eristykseen Vuoksen vesistöön jääkauden jälkeisissä kehitysvaiheissa. Kanta taantui kalastusmenetelmien kehittyessä niin voimakkaasti, että se hävisi kokonaan monin paikoin Saimaasta ja uhkasi hävitä myös Kuolimosta. Samaan aikaan myös viljelyssä olevaa emokalastoa uhkasi vähittäinen häviäminen. Kuolimon nieriän geneettinen perimä on erityisen arvokas, sillä se on sopeutunut paikallisiin olosuhteisiin. Mikäli kanta häviäisi, ei muualta siirretyt kannat todennäköisesti pystyisi sopeutumaan uusiin olosuhteisiin.

Saimaannieriän toimenpideohjelma valmistui vuonna 2006. Toimenpideohjelman valmistumisen aikaan nieriäkanta oli vaarassa kadota kokonaan, sitä esiintyi luonnonvaraisena enää vähäisiä määriä Kuolimossa. Viljelyssä ollut emokalasto oli vähäinen ja geneettisesti kapea. Toimenpideohjelman päätavoitteena on nieriäkannan säilyttäminen Vuoksen vesistöalueella luonnossa lisääntyvänä ja kalastusta kestäväenä kalalajina sen elinalueiksi soveltuvilla alueilla.

Nieriää on suojeltu Kuolimolla kalastusalueen kalastuksen säätelypäätöksillä jo 1990-luvun alkupuolelta alkaen. Kalastusalueen vuonna 2014 antama päätös on voimassa 31.12.2019 asti. Kalastuslain kokonaisuudistuksen yhteydessä kalastusalueet korvattiin kalatalousalueilla. Samalla kalatalousalueiden päätösvalta kalastuksen säätelyn osalta lakkasi ja se siirrettiin ELY-keskuksiin.

Vuonna 2018 perustettiin Kuolimon nieriäkannan seurantaryhmä, jonka tavoitteeksi asetettiin nieriän suojelun ja muiden kalalajien kalastuksen yhteensovittaminen sekä mm. tiedotuksen, hanketoiminnan ja seurannan tehostaminen. Seurantaryhmässä on edustajia mm. vesialueen omistajista, kalatalousalueesta, kalatalouden neuvontajärjestöistä, viranomaisista, tutkimuksesta, maakuntaliitosta ja kunnasta. Seurantaryhmä asetti tavoitteeksi vuoteen 2030 mennessä elinvoimaisen nieriäkannan palauttamisen

Isoselän ja Morruunvuorenselän alueelle. Tavoite asetettiin toimenpiteiden kohdentamiseksi kaikkein tärkeimpiin alueisiin ja parhaimman tiedon kohteisiin.

Ryhmässä laadittiin ehdotus nieriän suojelemiseksi ja kalastuksen järjestämiseksi Kuolimolla. Ryhmässä saavutettiin yhteisymmärrys mm. kalastuksen rajoittamisen laajuudesta, sisällöstä ja aikataulusta. Mielipiteet jakautuvat vain joistakin kalastusrajoitusten yksityiskohdista. Ryhmän esityksestä pyydettiin lausunnot sidosryhmiltä. Tämä säätelypäätös pohjautuu pitkälti seurantaryhmän esitykseen ja siitä pyydettyihin lausuntoihin.

Varsinais-Suomen ja Pohjois-Savon ELY-keskukset tekevät nyt päätöksen vuosille 2020-2021, sen jälkeen Kuolimon nieriää koskevat päätökset tehdään Korpijärvi-Kuolimo kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmaan perustuen.

RATKAISU JA VOIMASSAOLO

A) Varsinais-Suomen Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus kieltää kalastuslain 53 §:n perusteella kaiken kalastuksen karttaliitteen 1 mukaisella alueella Kuolimon Isoselällä lukuun ottamatta:

- 1) kalastuslain mukaista ongintaa
- 2) vesialueen omistajan lupaan perustuvaa heitto- ja perhokalastusta
- 3) rysä- ja katiskakalastusta
- 4) nuottausta jäältä
- 5) rantanuottausta

Edellä mainitusta poiketen on lisäksi sallittua:

- 1) vesialueen omistajan lupaan perustuva enintään kahdella vavalla tapahtuva vetouistelu karttaliitteen 2 mukaisella alueella
- 2) koneellinen kesänuottaus karttaliitteen 3 mukaisilla alueilla

Kiellettyjä kalastusmuotoja ovat siten mm. kalastuslain 7 §:n mukainen viehekalastus, verkkokalastus, pilkkiminen, troolikalastus, pohjaonginta, kaikenlaiset koukkupyydykset sekä vetouistelu lukuun ottamatta karttaliitteen 2 mukaista aluetta.

B) Varsinais-Suomen Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus kieltää Kuolimon Isoselällä karttaliitteen 4 mukaisella alueella kalastuksen solmuväliltään 19-54 mm verkoilla ympärivuotisesti ja kaiken verkkokalastuksen 15.9.-31.12 välisenä aikana.

- C) Pohjois-Savon ja Varsinais-Suomen Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset kieltävät verkkokalastuksen sekä kalastuslain 7 §:n mukaisen viehekalastuksen ja pilkkimisen Kuolimon Morruuvuorenselällä karttaliitteen 5 mukaisella alueella.

Päätös on voimassa 1.1.2020 – 31.12.2021.

Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

PERUSTELUT

Kalastuslain tarkoituksena on parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon pohjautuen järjestää kalastus sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävällä tavalla, turvaten kalavarojen kestävä ja monipuolinen tuotto, kalakantojen luontainen elinkierto sekä monimuotoisuus ja suojelu.

Kalastuslain 53 §:n perusteella ELY-keskus voi, jos vesialueella esiintyy kalalaji tai -kanta, jonka elinvoimaisuus tai tuotto on heikentynyt tai vaarassa heikentyä taikka vesialue on keskeinen kalalajin tai -kannan lisääntymisen kannalta mm. kieltää kalastamisen tietyllä pyydyksellä tai kalastustavalla taikka kieltää kalastamisen tietyynä ajankohtana tai rajoittaa sitä. Rajoitukset tai kiellot eivät saa rajoittaa kalastusoikeuden hyödyntämistä enempää kuin on välttämätöntä rajoituksen tai kiellon tavoitteen saavuttamiseksi.

Kalastuslain 54 §:n perusteella ELY-keskus voi määrättyllä vesialueella rajoittaa onkimista, pilkkimistä ja viehekalastusta taikka kieltää ne, jos se on tarpeen kalakannan turvaamiseksi. Rajoitukset tai kiellot eivät saa heikentää mahdollisuutta hyödyntää yleiskalastusoikeuksia enempää kuin on välttämätöntä rajoituksen tai kiellon tavoitteen toteuttamiseksi.

Kalastusasetuksen 1 §:n mukaan nieriä on kokonaan rauhoitettu Kuolimossa ja Saimaassa Puumalansalmen ja Vuoksenniskan välisellä alueella.

Kalastuslain 55 §:n mukaan rauhoitetun kalan pyydystäminen, myynti ja sellaisten pyydysten käyttö, jotka erityisesti soveltuvat sen pyydystämiseen, on rauhoitusaikana kielletty.

Saimaannieriä on tuoreessa uhanalaisluokituksessa määritelty äärimmäisen uhanalaiseksi. Kuolimo on sen merkittävin elinalue. Kalastajien havaintojen ja emokalapyyntien perusteella nieriää esiintyy erityisesti Isoselän alueella. Morruuvuorenselän nieriäkanta on todettu heikoksi ja se vaatii elpyäkseen palautusistutuksia. Luonnonvarakeskuksen on tarkoitus aloittaa kotiutusistutukset Morruuvuorenselälle kevästä 2020 alkaen.

Nieriäkannan turvaaminen ja palauttaminen edellyttävät kestävän kalastuksen periaatteita Kuolimolla sekä kalastuksen rajoittamista nieriän nykyisillä elinalueilla Isoselällä ja Morruuvuorenselällä.

Kuolimon nieriän seurantaryhmä laati esityksen kalastuksen järjestämiseksi Kuolimolla. Seurantaryhmän esityksessä erilaiset pyydykset luokiteltiin niiden nieriään kohdistuvien haittavaikutusten perusteella. Haitallisimpina pyydyksinä voidaan pitää pyydyksiä, jotka joko tappavat nieriöitä tai joista niiden vapauttaminen hyväkuntoisena on mahdotonta tai erittäin vaikeaa. Erityisen haitallisiksi pyyntimuodoiksi seurantaryhmän esityksessä määriteltiin verkot, ilman erottelusäleikköä tehtävä troolauk, syväneustelu ja syvänteissä tapahtuva pilkkiminen ja koukkupyynti. Kaikki edellä mainitut pyyntimuodot ovat olleet kiellettyjä Kuolimon kalastusalueen perustamalla Isoselän rauhoituspiirillä.

Tällä päätöksellä laajennetaan kalastusrajoitusalueita Isoselällä ja perustetaan uusi rajoitusalue Morruuvuorenselälle. Uusien rajausten ja syysaikaisen verkkokalastuskiellon myötä nieriän tunnetut kutualueet ovat aiempaa tehokkaamman suojelun piirissä. Yleiskalastusoikeuksien tapahtuvan viehekalastuksen rajoittamisen myötä valvonnalliset asiat selkeytyvät, vesialueen omistajan on mahdollista säädellä vapavälinein tapahtuvaa kalastusta ja samalla saada siitä entistä selkeämpi kuva. Päätöksellä mahdollistetaan kaupallisen muikunpyynnin jatkuminen Isoselän alueella.

Tapa, jolla päätös on paikallisesti valmisteltu, on katsottava sosiaalisesti kestäväksi. Päätöksessä on yhteensovitettu nieriän suojeluun, kaupalliseen kalastukseen ja vapaa-ajankalastukseen liittyvät näkökohdat. Päätöksessä on huomioitu soveltuvin osin seurantaryhmän esityksestä annetut lausunnot.

ELY-keskukset katsovat, että päätös on välttämätön nieriän tulevaisuuden kannalta ja että nyt asetettavilla rajoituksilla luodaan hyvät edellytykset nieriäkannan elpymiselle rajoittamatta kuitenkaan kalastusta tarpeettomasti.

Päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön heti, lainvoimaa vailla olevana. ELY-keskukset katsovat, että muutoin Kuolimon nieriäkanta vaarantuu kohtuuttomasti.

**SOVELLETUT
OIKEUSOHJEET**

Kalastuslaki (379/2015) 53 §, 54 §, 124 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen voi hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

LISÄTIEDOT

Lisätietoja antaa tarvittaessa
kalastusbiologi Teemu Hentinen (puh. 0400-623207)
sähköposti etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi



Mikko Koivurinta
Johtava kalatalousasiantuntija



Timo Turunen
Johtava kalatalousasiantuntija



Vesa Vanninen
Kalastusmestari



Teemu Hentinen
Kalastusbiologi

TIEDOKSI

Kuolimon nieriäkannan seurantaryhmä
Korpijärvi-Kuolimo kalatalousalue
Kaakkois-Suomen poliisilaitos
Etelä-Savon poliisilaitos

LIITTEET

Valitusosoitus
Kartat (5 kpl)

NÄHTÄVILLE

Savitaipaleen kunnan ilmoitustaulu
Varsinais-Suomen ELY-keskuksen Kouvolan toimipaikan ilmoitustaulu
Pohjois-Savon ELY-keskuksen Mikkelin toimipaikan ilmoitustaulu
ELY-keskusten sähköiset ilmoitustaulut
Virallinen lehti

VALITUSOSOITUS

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla kirjallisesti Itä-Suomen hallinto-oikeuteen.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä**, sitä päivää lukuun ottamatta.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- Jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta.
- Jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta.
- Jos päätös on annettu tiedoksi todisteellisesti sähköisenä, tiedoksisaantipäivä on se, jolloin päätös on noudettu asianosaisen tai tämän edustajan toimesta viranomaisen osoittamalta palvelimelta, tietokannasta tai muusta tiedostosta.
- Jos päätös on lähetetty postitse tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene.
- Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona annettu päätös katsotaan saadun tiedoksi kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.
- Jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto) katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä.
- Jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Itä-Suomen hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteella muutoksia vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Asioitaessa sähköisesti, allekirjoitusvaatimuksesta on säädetty erikseen.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- Valituksenalainen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä.
- Tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta.
- Asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä ei toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.
- Asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmän voi toimittaa Itä-Suomen hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse maksettuna postilähetyksenä, telekopiona tai sähköpostina. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Valituskirjelmän lähettäminen tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla. Valituksen on saavuttava viranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa Oikeusministeriön asetuksen (1383/2018) mukainen oikeudenkäyntimaksu 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

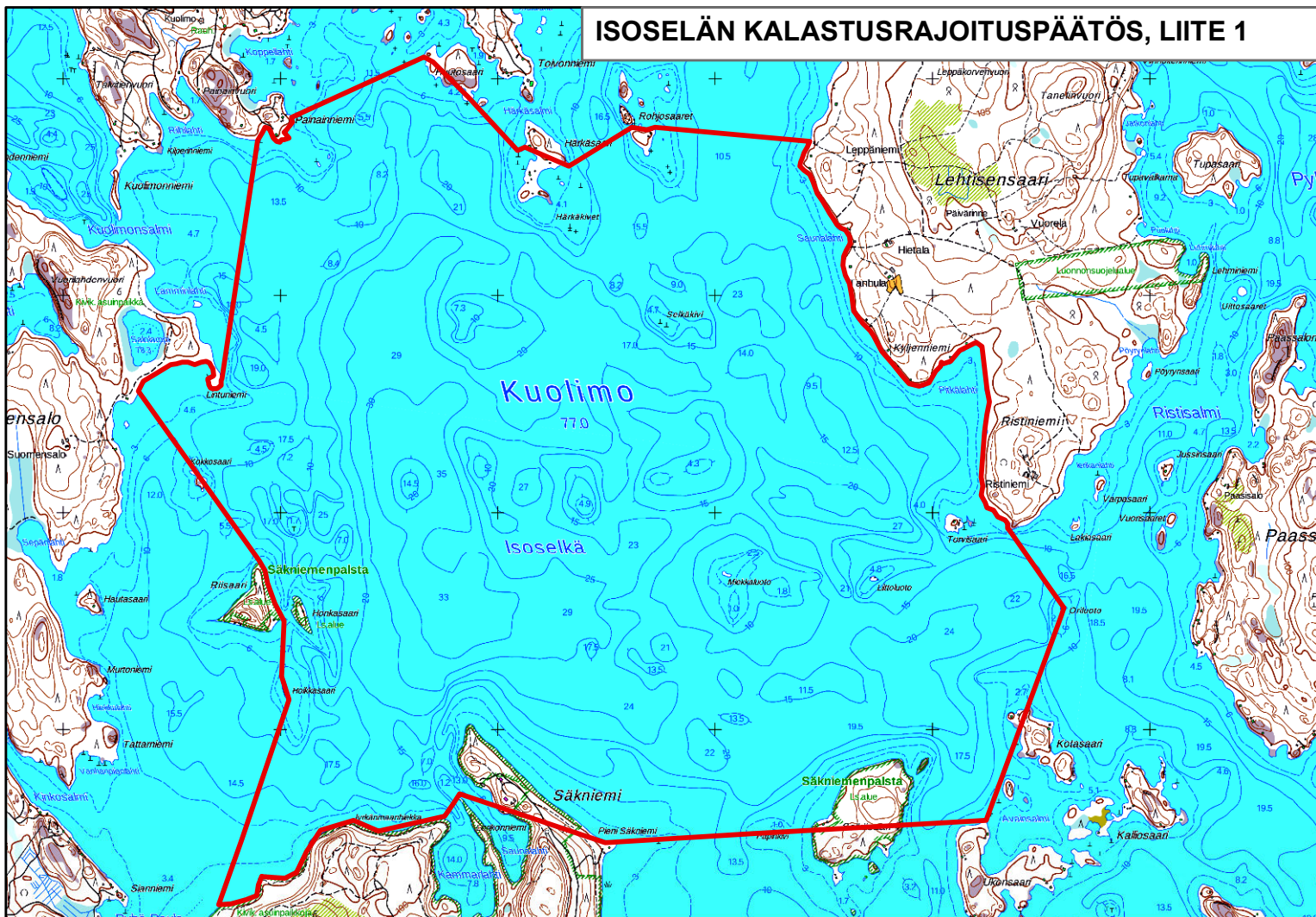
Itä-Suomen hallinto-oikeus

Postiosoite
PL 1744
70101 Kuopio

käyntiosoite
Minna Canthin katu 64
70100 Kuopio

puhelin: 029 56 42502
faksi: 029 56 4201
sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

ISOSELÄN KALASTUSRAJOITUSPÄÄTÖS, LIITE 1



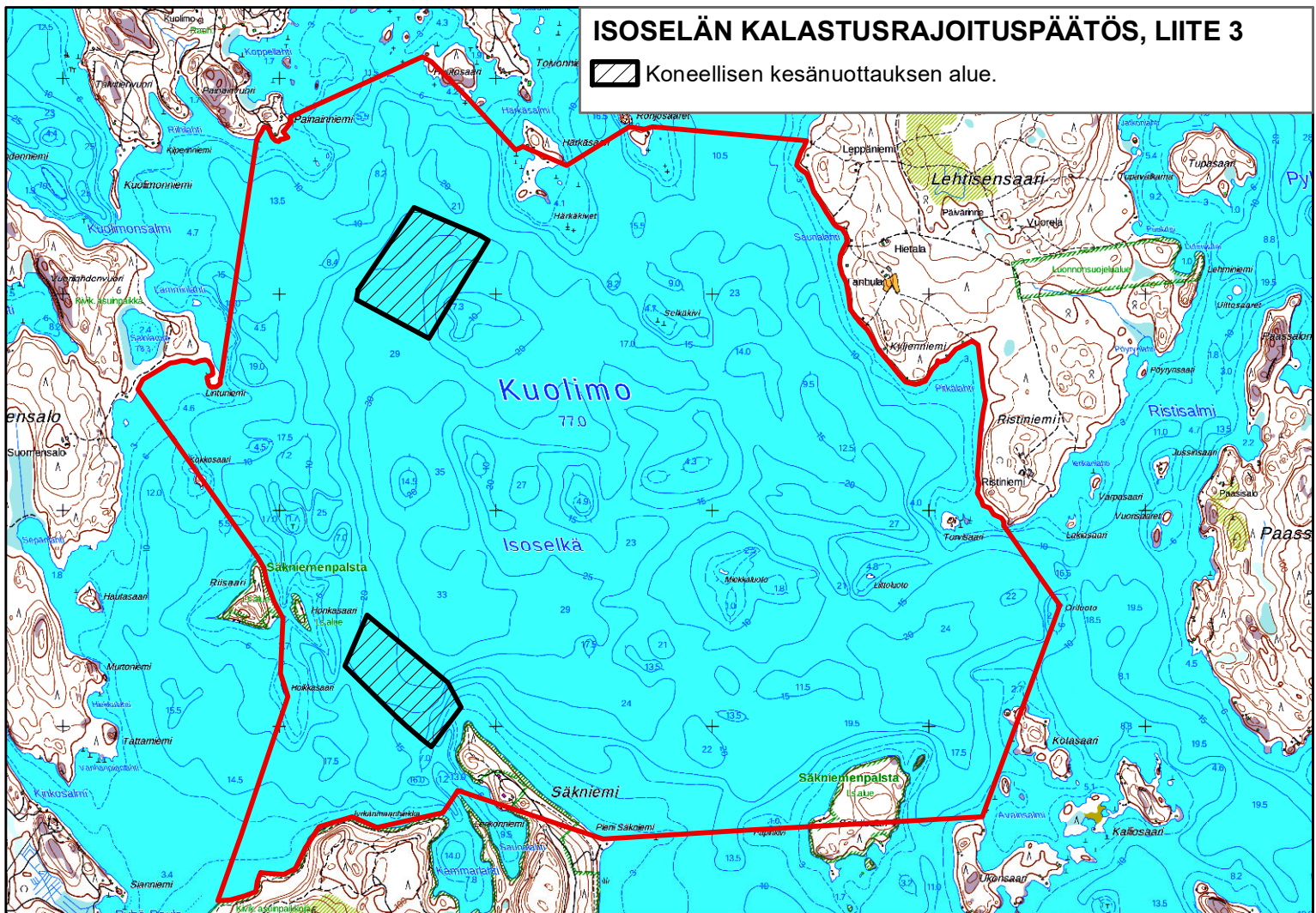
ISOSELÄN KALASTUSRAJOITUSPÄÄTÖS, LIITE 2

Vesialueen omistajan lupa perustuva, enintään kahdella vavalla tapahtuva vetouistelualue.

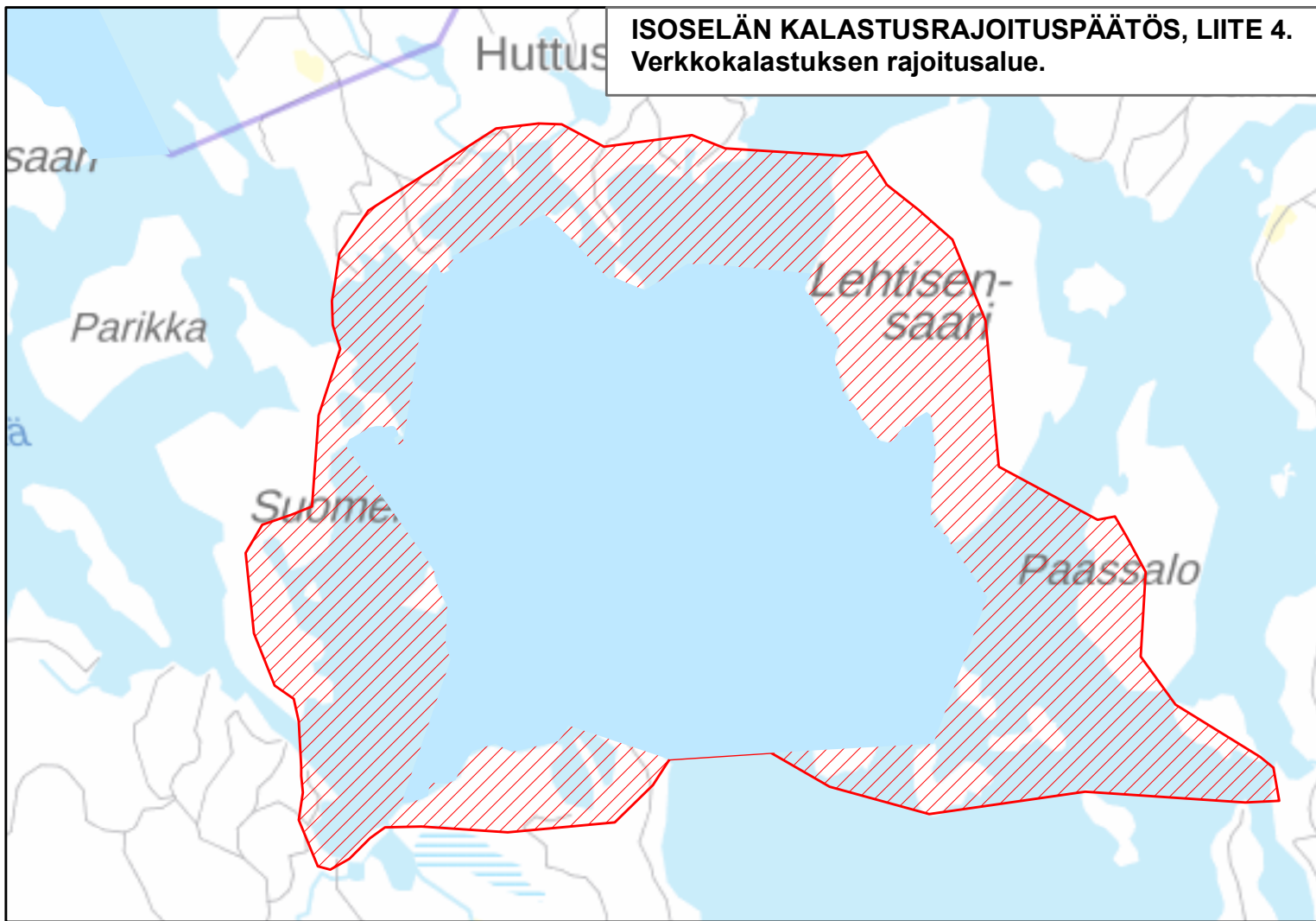
ISOSELÄN KALASTUSRAJOITUSPÄÄTÖS, LIITE 3



Koneellisen kesänuottauksen alue.



ISOSELÄN KALASTUSRAJOITUSPÄÄTÖS, LIITE 4.
Verkkokalastuksen rajoitusalue.



MORRUUVUORENSELÄN KALASTUSRAJOITUSPÄÄTÖS, LIITE 5.

